

Alapította:

Pásztor Ede

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Ara 1 lej

V. évfolyam 332

1936 december 9.

SZERDA

MAGYARÁG

Optimisták azellen zéki pártok a királyi audienciák következtében

Mihalache bizakodik, de bizakodnak Iorga-Vaida hívei is

București, december 7.

Az utóbbi idők királyi kihallgatásai a politikuskor kedélyét kissé felcsigázzák. Az ellenzéki politikuskor most már bizonyosra veszik, hogy elkövetkezett a Tatarescu-kormány leváltásának időpontja. Mihalache Optimizmussal tekint a helyzet elé, de nem kevésbé bizakodik Iorga-Vaida hívei sem, akik bizonyosra veszik, hogy Iorga-Vaida kormány alakul.

A nemzeti-konzervatív párt vasárnap tartotta nagy érdeklődéssel várt nagygyűlését. A gyűlésen Grigore Filipescu a párt elnöke nagy beszédben foglalkozott a kül- és belpolitikai helyzettel, majd hangoztatta, hogy a civilizált nacionalizmus nem támaszkodhatik botokra és revolverekre. Kijelentette, hogy a rend biztosítása, hogy az elene elkövetett büncselekmények megtoroltassanak.

Beavatott politikai körök értesülése szerint a nemzeti parasztpárt és Dobrescu volt bucurestii főpolgármester között tárgyalások folynak a főpolgármesternek a pártba való visszatérése ügyében. Dobrescunak csak az a kikötése, hogy ő legyen a fővárosi szervezet elnöke.

A kormány és a képviselőház tagjai tegnap nagy ünnepségekben részesítették Saveanu házelnököt hetvenedik születésnapja és kamarai elnöki tisztségének ötödik évüsa alkalmából. Az ünnepségek felszólaltak Anghelescu és Jamandi miniszterek.

Tatarescu miniszterelnök és Djuvara igazságügyminiszter tegnap megkezdtek az újévi amnesztiában részesülő személyek névsorának összeállítását.

Maniu egyelőre nem utazik külföldre

Cluj, december 7.

Maniu tegnap hazaérkezett Bađacinba. Miután a volt miniszterelnök gyöngölkedik, egyelőre elhalasztotta külföldi utazását.

Felborult a szekér, utasa szörnyethalt

Oradea, dec. 7.

Jurca Joan 43 éves chislacai ember hialos szerencsétlenség áldozata lett. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka szekérrel igyekezett az országuton. A szekér hirtelen felborult és Jurca Joant maga alá temette. A szerencsétlen ember szörnyethalt.

A diákszövetségek központja szétküldte rendeletét a december 10-i diákmozgalmak emlékünnepeére. Az utasítás értelmében az ünnepségek templomi istentisztelettel kezdődnek tiuntető felvonulás azonban nem

lesz, és a nap emlékére a vezetőség böjti rendelt el.

Sf. Moritz, december 7.

Titulescu tegnap sokezer üdvözlő táviratot kapott névnapja alkalmából.

Ujból készülnek Madrid védelmére a kormánycsapatok

Szabadon engedték a szovjetgépkocsikat szállító gőzöst

Burgos, december 7.

A nemzeti csapatok jelentése szerint Guadalahara várost 23 repülőgép bombázta. A város több részén tűz ütött ki.

Madrid, december 7.

A főváros védői sürgetik, hogy minden katonát összpontosítsanak Madrid védelmére, mivel olyan értesülések vannak, hogy Franco egy minden eddigig felülmúló támadást tervez Madrid ellen.

London, december 7.

A máltai hatóságok szabadonbocsátották azt az angol gőzöst, amelyet feltartóztattak, mert szovjet gépkocsikat szállított.

Megállapították, hogy a gépkocsi nem hadianyag. A hajó legénysége azonban vonakodott spanyol vizekre vinni a hajót mert félt, hogy bombázni fogják azt.

Barcelona, december 7.

Largo Caballero a tegnapi nap folyamán ismét nyilatkozatot adott a külföldi újságíróknak. A kormányfő kijelentette, hogy a spanyol belháború mindinkább világháború jellegűt, mivel az utóbbi napokban is 15 ezer német és olasz katona szállt partra Spanyolországban.

Felségsértés vádjával terhelten az oradeai ügyészségre szállítottak egy gazdálkodót

Oradea, december 7.

Tegnap beszállították az oradeai ügyészségre Méhi Árpád ersterraini gazdálkodót, aki ellen az a vád, hogy szidta az állam tisztviselőit, sőt felségsértést is követett el. A gazdálkodó ellen Oroni Alex jegyző tett feljelentést és a csendőrségi jegyzőkönyv megjegyzi, lehet, hogy bosszu művéről van szó, miután a gazdálkodó egyizben megtagadta a jegyző kívánságát.

Borzalmas gyilkosság egy bihormegyei községben

Oradea, december 7.

Guricul Negru bihormegyei község csendőrsége hétfő reggel telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy vasárnapról hétfőre virradó reggel háza udvarán meggyilkolva találtak Barta Nansil gazdálkodót. Az áldozat holttestén több késszurás nyoma volt látható, feje levágva 20 méter távolságra volt

eldobva a törzstől.

A vérvonatok az áldozat sógorának házáig vezettek, ahol a csendőrök egy v.res kenderőt találtak.

Az ügyészség részéről Capitan ügyész Neculescu vizsgálóbíró és dr Berariu törvényszéki orvos hétfő délután kiszálltak Guricul Negru községbe s felboncolták a holttestet

Eldorbézolta kétmillió öörökségét, aztán halálraírta magát

Mindössze 50 ezer lejt találtak hagyatékában

Bucuresti, dec. 7.

A Bulevardul Basarab 161. számú ház tulajdonosát, a 22 éves Constantin Bologoț tegnap holtan találták ágyában. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a fia-

tolember alkoholmérgezésben halt meg: halálra írta magát. Néhány héttel ezelőtt adta el egyik házát és vételár gyanánt két millió lejt kapott. A pénz legnagyobb részét eldorbézolta. Lakásán mindössze 50 ezer lejt és néhány ékszert találtak.

Ötvenhárom évig élt első temetése után 91 éves korában temették el másodszor

Newyork, december 7.

91 éves korában most másodszor temették el Mrs. Margarette Dennyst, az Arkansas állambeli Mangoliában. Először 53 év előtt temették el Mrs. Dennyst, akiről az orvosok szabályszerűen megállapították akkor, hogy meghalt. Az asszonyt koporsóba tették, megtartották a gyászszertartást, azután kivitték a koporsót a nyitott sírhoz és a rokonság zokogása közepette a sírba bocsátották a "halottat". Abban a pillanat-

ban, amikor a sírásók az elhantoláshoz akartak kezdeni, egyszerre csak heves dörmögés hangzott a koporsóból. Mrs. Dennys, aki ilyen drámai körülmények között adta tudtul, hogy még nem halt meg egészen, olyan derűsen fogta fel ezt az "epizódot", hogy másnap kiment a temetőbe és ő maga hantolta be a saját sírját. Az egyszer már halottnak nyilvánított asszony még 53 évig élt kitünő egészségben.

Kettős gyilkosság egy pár ellopott tyuk miatt

Tarogviste december 7.

A Tarogviste közelében levő Slobozia Moara községben kettős gyilkosság történt — néhány tyuk miatt. Marin Ene gazdálkodó felfedezte, hogy udvarából néhány tyukot elloptak. Átment a szomszédba Ilie N. Savuhoz és felelősségre vonta, hogy miért lopta el tyukjait. Savu tagadott, de Ene anynyíra feldühödött, hogy kést ragadott és szíven szúrta Savut, aki holtan esett össze.

Savu sógorát, Gheorghe Zamfirt, aki közbe akarta vetni magát, hátba szúrta, felesége azonban, aki szintén beleavatkozott baltával úgy ütötte föbe Zamfirt, hogy összeesett. Hogy azután még biztosabbak legyenek dolgukban, Ene egy vasvillával is beleszúrta a szerencsétlen ember fejébe, aki pár percnyi kínlás után meghalt.

A gyilkos házaspárt a csendőrség letartóztatta.

Idő kezdődött...

Meghalt az őrmester, aki a világháborút elkezdte

Belgrád, december 7.

A jugoszláv fővárosban tegnap meghalt Milojkovics Mihály, aki mint a szerb gyalogság katonája 1914 július 28-ának éjszakáján a világháború első lövését leadta. Milojkovics később megírta háborús visszaemlékezéseit és részletesen elbeszélte az eset körülményeit. Azon az éjszakán mint őrmester egy őrzőjáratot vezényelt a Száva folyó-

nál. Egyszerre észrevette, hogy az osztrák-magyar hadsereg műszaki csapatai fel akarnak robbantani egy hidat. Koromsötét volt az éjszaka, de mégsem tehetett egyebet, minthogy vaktában lövöldözni kezdett a műszaki katonák felé. Lövéseit viszonozták, de a világháborúnak ez az első lövésváltása senkiben sem tett kárt. Másnap reggel megkezdődött Belgrád ágyúzása.

Mercurea-Ciuc-i hírek

Korcsmai verekedés. Plasei de Jos községben Ráduly Péter legény összetalálkozott régi haragosaival László Ignác legénytársával. Ivás közben összeverekedtek és Ráduly Péter úgy összeszurkálta László Ignácot a nyakán és mellén, hogy hamarosan elvérzett és meghalt. Rádulyt a csendőrség letartóztatta és átadta a mercurea-ciuci ügyészségnek.

Armaseni községben Katalin-bál alkalmával Gál Gyula ottani cipész beszélt a lapotban elővette a mesterségéhez tartozó díkicsét és a régi haragosai között forgatta. Azonban a Csizsár Jánost és Józsefet összeszurkálta. Azonban a Csizsár testvérek nagynehezen kivették Gál kezéből a díkicsét és ők is megforgatták Gál testében. Mindhárman a mercurea-ciuci kórházban fekszenek.

Deák Elek né frumosa asszony elhalt 84 éves korában.

A mercurea-ciuci r. kath. Nőegylet kézimunka kiállítását rendez 1936 dec. 13-17-ig, a helyi közbirtokosság székházában jótekonycélú segélyezési alapra.

Loptak a vonaton. A petru-raresi vasútállomáson nagyon sokféle tolvajlások fordultak elő, jelenleg is elfogták Péter Ferenc és Péter Gábor odaváló legényeket, a kik vas sineket loptak. Átadták a mercurea-ciuci ügyészségnek.

Lawrance ezredes naplója a világ legdrágább könyve

Newyork, december 7.

A világ legdrágább könyvujdonosága, Lawrance ezredes naplója, amely most jelent meg Amerikában. Összesen 12 példányt nyomtak a könyvből; ebből kettő a washingtoni könyvtár titkos irattárába kerül és csak tizet adnak el szabadforgalomban. A könyv ára jócskán arányban áll ritkaságá-

val: nem keveebb, mint félmillió dollár egy példány szabott ára. A magas árral akarják elkerülni, hogy a könyv tartalma szélesebb körökben ismeretessé váljék. A titokzatos Lawrance ezredes, "Arabia királya", aki nemérgen hunyt el, azt akarta, hogy naplójegyzetei 1950 előtt ne válnak ismeretessé. Ugy számított, hogy adigra egy sem lesz már életben azok közül, a magasrangú angol politikai személyiségek közül, akiknek ténykedését naplójegyzeteiben nem egy helyen igen éles hangon bírálta. Kéziratát most mégis kiadták de minthogy a könyv egy-egy példánya közel három millió lejtbe kerül gyakorlatilag teljesül a brit titkos szolgálat világháborús hősnéki utolsó akarata.

Új maradékos! STEINER

Oradea, Calea Victoriei 3., udvarban.

Egész ruhára, férfi és női kabátokra szövetek, vásznak, damasztok, törülközők, asztalgarnitúrák, potom árban.

Belpolitikai kishírek

1.

Nagy érdeklődést keltett politikai körökben az a hír, hogy Dinu Brătianu a liberális párt elnöke királyi kihallgatásra jelenkezett. A politikai jósok e kihallgatáshoz élénk kombinációkat fűznek.

2.

Sir Reginald Hoare, bucurestii angol követ felkereste dr. Pop Valér ipar és kereskedelemügyi minisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A hírek szerint a megbeszélésen szóba kerültek palesztinai gazdasági kérdések is.

3.

December 15-ére összehívták Clujra, a nemzeti parasztpárt ardeáli vezetőit. Az ülésen dr. Popovici Mihály fog elnökölni.

4.

Averescanus politikai körökben arról beszélnek, hogy Averescu marsall, a közeljövőben Romába utazik. Arról is tudnak, hogy az ősz pártvezér látogatást tesz Musolininél.

5.

A turnuseverini községi tanácsválasztáson, — amint az előrelátható volt, — a kormánylista győzött. A liberálisok 1947, az alkotmányfront 347, a nemzeti-parasztpárt 341 szavazatot kapott. A kormánylista élén Franasovici közlekedésügyi miniszter állt.

Nyul helyett hajtót lőtt

Salonta, december 7.

Vasárnap Martihaza környékén egy nagyobb salontai társaság nyulavadászatot vett részt. Balogh György sofőr nyul helyett véletlenül egy Fazekas nevű hajtó lőbába lőtt husz seréttel. A hajtó meglehetősen súlyos sebet a kórházban kötözték be. A vadászatot egyébként 115 nyulat lőttek.

— Siesta Sanatorium Budapest, I. Ráth György-utca 5., a főváros egyik legideálisabban fekvő és orvosilag legteljesebben felszerelt gyógyintézete. Bel- és ideggyógyászat, sebészet, szülészeti, nőgyógyászat, urológia stb. Röntgen, kémia és mikroszkopiai laboratórium. Elektrokardiograph (szívvizsgáló). Krogh-féle alapanyag-szervizsgáló készülék. Enterocleaner (bélfürdő). Modern vizgyógyintézet. Orvosilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás. — 9700 négyszögletes park. — Olcsó árak!

2 oldal. „MAGYARSAG”
1936 december 9.

A téli szezon

összes **SZÖVEF** vidonságai

Katz Posztóáruház-ban

legolcsóbb

S'r. Avram Iancu 1.

DARKÓ, ATYA MESÉI...

A Magyar Lapok brasovi munkatársának riportja egy »régi magyar szocialistáról«, aki elmeséli Marsbeli élményeit

Oradeán jelenik meg a Magyar Lapok, mint címében elárulja "Keresztény politikai napilap". A lap iránya ismert, annál nagyobb meglepetéssel olvashattuk vasárnapi számában azt a brasovi keltezésű (p. f.) jelzésű riportot, amely egy állítólagos régi magyar szocialistával folytatott beszélgetésről számol be és csak úgy hemzseg a valótlanosságok tömegétől, ami a nyilatkozó szocialistát illeti és a riportert tudatlanságának, tájékozatlanságának egy olyan beszédese dokumentuma, amilyenhez még az iránycsajtó, ujdonsut "tehetségeitől" sem vagyunk hozzászokva.

Valami Darkó Jakab nevű öreg harcos, ágyban fekvő hárijánoskodik p. f. nevű garabonciás előtt és a cikk elején mindjárt ki derül, hogy Darkó atya "valamikor egyenrangú elvtársa" ma már világsszerte ismert történelmi neveknek. Aki ezelőtt harminc évvel úgy fogott kezett Mussolinivel, mint mindenki mással.

Benito Mussolini és Darkó Jakab — sőt hajt fel a cikkíró. Azután Darkó mester elmeséli, hogy került össze Kunfi Zsigmondal. Közben meséli az öreg, a Pázmány tudományegyetem szabad liceumára sikerült bejutnia, ahol három évig hallgatja az előadásokat.

No kérem, itt kezdődik a lóditás.

A cikkíró, fiatalember lehet, tehát nem tudhatja, hogy a Pázmány egyetem soha az életben nem tartott szabadliceumot, tehát Darkó "elvtárs" ur, ott nem is hallgathatott. Éveken keresztül a Társadalomtudományi Társaság szabadegyeteme volt az a hely, ahol érettebb munkásvezetők tudás-szomjukat kielégíthették.

Darkó-Háry János, aztán ibolya szerénységgel a következőket mondja magáról:

— Ettől kezdve összejöveteleinken sürin szólaltam fel. Felkészültségem és látóköröm sokkal szélesebb volt, mint az addigi vezetőké és így egyszer csak azon vettem magam észre, hogy én vagyok az egész szocialista tábor vezére. Párttitkárnak választottak és ilyen minőségben küldtek ki a Budapest 1907 husvétján tartott nemzetközi szocialista világkongresszusra. Ki gondolta volna akkor, hogy világhírű neveknek ki közülünk. Igaz, hogyha visszapiantanok arra az időre, azt látom, hogy ezek a világhírű emberek már akkor megmutatták oroszlánkörmeiket.

Az első között volt Mussolini akinek bemutatott. Garami Ernő, a Népszava szerkesztője mutatott be. Benito Mussolini, az olasz szociáldemokrata párt titkára 28 év körüli középtermetű, szurószemű, komoly fiatalember volt.

Ahány állítás, annyi valótlanosság. Hogy mindjárt az elején kezdjük, minden szocialista ifjumsunk tudja, hogy Budapesten az utolsó harminc évben nemzetközi szocialista kongresszus nem volt, tehát istenben boldogult Garami Ernőnek nem igen lehetett alkalma, hogy Darkó bácsit bemutassa Benito Mussolininek, már csak azért sem, mert 1. a duce soha Magyarországon nem járt, 2. Mussolini nem volt szocialista párttitkár, hanem — amint azt minden valamire való lexikonból meg lehet állapítani, a néptanítói pályára készült fascista vezér 1914-ig, az olasz Avanti című szocialista lapnak majd később a Popolo d'Italianak volt a munkatársa.

Majd később ezeket mondja tollba Darkó mester:

— Érdekes még megemlítenem Van der Welde belga szociáldemokrata titkár, aki egyben a nemzetközi szocialista központ titkára is volt. Ki hitte volna akkor, hogy a háború legkritikusabb éveiben ő lesz Belgium hadügyminisztere. Közöttük volt Stresemann, a németek kiküldöttje, aki Németország kancellárságáig vitte. Ott volt az angolok megbízottja Sir Simon Anglia nemrég visszavonult külügyminisztere, aki jó ideig irányította nemcsak egy világbirodalom külpolitikáját, hanem magát a Népszöveget is. Velünk volt Adler szocialista titkár is, aki Bécs polgármestere lett. Jaurès francia megbízott, a "Humanité" szerkesztője is velünk volt, akiről az a legenda járja, hogy talán az egész világháborút megakadályozhatta volna, ha le nem lövik közvetlen a háború kitörése előtt háboruspárti honfitársai.

Az említettek közül nem jártak Pesten soha Stresemann "a németek kiküldöttje", Sir Simon "Anglia nemrég visszavonult külügyminisztere", Jaurès, a "Humanité" szerkesztője. Stresemann még ha Pesten járt volna is, mi keresni valója lett volna szocialista összejövetelen, amikor a Nobeldíjas volt német külügyminiszter soha tagja nem volt a szocialista pártnak. Köztudomású, hogy a német néppárt tagja volt. Sir Simon angol külügyminiszter szintén csak a képes lapokból ismeri Budapestet, nem beszélve a francia Jean Jaurèsról, akit annyira lekötöttek hazája gondjai, hogy már csak azért sem jöhetett Pestre. Még néhány tévedés. Van der Welde, soha nem volt belga szocialista párttitkár, ő a párt nemzetközi irodájának volt az elnöke, aki a magyar szocialistapárt kongresszusain olykor vendégként jelent meg.

Nemzetközi munkásszejövetel csak egyszer volt Budapesten, ha jól emlékszem 1910-ben, volt a szakszervezeteknek egy

nemzetközi kongresszusa, amelyen Amerikát Gomperz Samuél, Angliát O'Grady, Franciaországot Jouhaux és Ivetot, valamennyien szakszervezeti vezetők képviselték. Pártgyűléseken, népgyűléseken olykor-olykor megjelent egy osztrák, német vagy belga vendég, mint Adler Viktor, aki nem volt párttitkár, Permerstorffer, Seitz, Ellenbogen osztrákok, Scheidemann, Liebknecht Károly németek, Huysmans belga és mások. De azok, akikkel Darkó papa kezetszorított, Pesten sohasem jártak.

Darkó bátya csak a Magyar Lapok p. f. nevű munkatársával fogott kezét és ebből a kézfogásból született az a sok sületlenség, ami a lapban megjelent. Darkó atyala-patyola meséi csak a holdban léteztek és ha a Magyar Lapok munkatársa csak egy kis fáradságot vett volna magának, nem jelenthetett volna meg ez a mélabus riport a "harcos szocialistáról", aki 1928 óta állami nyugdíjas.

Markovits Ernő.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűr, hogy kinezza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZYÉNY oldat, hát, gerinc, szúrás, szaggatás és keresztcsont fájdalom?

Mikor a csodás hatású **Spongillia**

FÁJDALOMÖZŐ CSÚZ ÉS KÖSZYÉNYKENŐCS

BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRA 90 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR és postaköltség. ODORHEIU.

Rádió műsor

KEDD:

Bucuresti: 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Lemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.15 Lemezek. 19 Időszerű anyag. 19.10 Lemezek. 19.30 Metzner vonós négyes kamarazene. 20 Felolvasás. 20.15 Lentreddt hárfaművész és Hauschild bariton hangversenye. 21.2g Felolvasás. 21.45 Rádiózenekar. 22.30 Hírek. 22.45 A zene folytatása. 23.20 Vendéglői zene. 23.25 Hírek.

Budapest: 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 — 13.15 Górkath. istentisztelet. 13.30 Az Operaház zenekara. 15 Hanglemezek. 16.45 Cigányzene. 18 Rákóczi Péter előadása. 18.30 Lemezek. 20 A Rádió szalonzenekara. 21.30 A brit rádió Európa hangversenyének közvetítése Londonból. 22.45 Hírek. 23.10 Cigányzene. 23.50 Az első honvedgyalogezred zenekara. 1.05 Hírek.

SZERDA:

Bucuresti: 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Lemezek. 15 Hírek. 16 Előadás. 18 Zenei csevegés hangpéldákkal. 18.30 Stefanescu Goanga Péter énekel. 21.05 Stadermann János orgonázik. 21.55 Szórakoztató zene. 22.30 Hírek. 22.45 Coiocanu Mária ardeali dalokat énekel. 23.10 Szórakoztató zene. 23.25 Hírek.

Budapest: 7.45 Torna. Utána Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. 13.05 Mally Győző énekel. 13.35 Hírek. 13.50 Vidner Lili zongorázik. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.40 Hírek. 18 Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.30 Előadás. 20 Nella Valdi énekel. 20.30 Színelőadás: Mókások. 22.50 Zongora-hegedű. 24.10 Angol tánclemezek. 1.05 Hírek.

3 oldal.

"MAGYARSÁG"

1936 december 9.

A bűnözők nyomában

— Detektivregény —

54

Nyoma sem volt semmi tartózkodásnak tettett udvariasságnak. A szájak, a szemek elárulták mindazt, amit a ruha, a környezet el akart leplezni.

Egyszerre vad kiáltás hangzott fel, öklöbbszorult kezek emelkedtek a magasba, azután a tömeg kettévált és kettes maguk előtt lökdöstek egy harmadik véraláfutásos arcú, feldult haju férfit.

— Mit követett el ez az ember? — kérdezte de Guerlant.

— Csalt a játékban, — mondta készségesen a szomszédja.

Az ember, akit kifelé lökdöstek, amennyire csak tudott, védekezett, de egyik a kísérői közül az öklével fejbesújtotta. Szédülten elbukott. Abban a pillanatban két szolgálta jelent meg, az egyik megfogta a vállánál, a másik a lábánál és kivitték a teremből.

— Terringettét! — mondta Paradieu ugylátszik, itt nem ismernek tréfát!

— Az ilyen bűnöket nálunk nagy szigorúsággal büntetik. Ötven botütés, tiznap szobafogság kenyéren és vizen, — magyarázta a szolgálatkész szomszéd. És ez nagyon helyes is így: meglophatjuk az egész világot, de legalább egymást hagyjuk békében.

Paradien, akit a dolog érdekelt, szeretett volna ottmaradni, de Guerlant azonban magával vonta. Csak abban a reményben jött ide, hogy találkozni fog Tatjanával, nem volt türelme egyhelyben állni. Mialatt a szalonon keresztül haladtak, Paradieu meg érintette a karját.

— Ott van!

Tatjana nagy csoport közepén állt. Az arca most fáradt és szomorú volt és gyakran végigsimított a homlokán.

— Nézd! Nézd! — mondta de Guerlant. — Elhiszed, hogy ez emberi arc tud hazudni? Ma reggel egészen el volt változva, de most ugyanolyan, mint akkor volt, megismerem fáradt arcát, szép, szomorú szemét! Ha nem láttam volna, amit láttam, nem hallottam volna, amit hallottam...

— Akkor másodszor is az orrodnál fogva vezetted magad! De most kérlek, hallgass reám. Ne törődj vele! Menjünk innen.

— Nem, előbb beszélni akarok vele. Azután mehetünk.

Hosszu ideig mozdulatlanul állt. Öntudatlan, megmagyarázhatatlan félelem fogta el. Azután mégis elhatározta magát. Ugyanabban a pillanatban Tatjana megfordult, reánezett és mély pirosság öntötte el az arcát. De Guerlant megszorította Paradieu kezét, azután előrelépett. Akik Tatjana körül álltak, mintha összebeszélték volna, egyszerre szétszéledtek. A lány most egyedül maradt. A karjait kinyújtotta a karosszéke karfáján és gondolt arccal bámult maga elé.

— Bocsásson meg, ha elmélyedésében zavarom, — kezdte de Guerlant.

A lány félig felegyenesedett, azután ismét hátrahanyatlott. Az arcán halálos szenvedés tükröződött. Beszélni akart, de torokán akadtak a szavak.

— Igazán örvendek, — kezdte de Guerlant, hogy ilyen előkelő és vidám társaságban látom viszont. Csak most tudom, milyen ostoba volt a részemről azt hinni, hogy magának védelemre, segítségére van szüksége... Mondhatom, ügyesen csinálta a dolgát, nagyon jól beleillik ezeknek a válogatott gazembereknek a díszes társaságába. Csak egyet csodálok: miért ilyen ravaszul, ennyi fáradozással jártak túl az eszemen?

(Folyt. köv.)

"MAGYARSAG"

1936 december 2.

4. oldal

Kegyelemért könyörgött Coroiu bandita az esküdtszék előtt

Hétfő éjjel hirdetnek ítéletet

Bacau, december 7.

Ismeretes, hogy a Coroiu per tárgyalását csaknem el kellett halasztani mert az esküdtek közül többen beteget jelentettek a fenyegető levelek hatása alatt. Az elnök azonban kijelentette, hogy ha kell karhatalommal is felhoztatja az esküdteket a tárgyalásra. Szombaton azután épen és egészségesen megjelentek az esküdtek és a tárgyalást folytatták.

Az utolsó védőbeszéd elhangzása

után az elnök az utolsó szó jogán Coroiut szólítja: Coroiu a következőket mondja:

— Kegyelemet kérek esküdt uraim. Gőnösztető voltam, de vért nem ontottam. — Küldjete haza és rendes, istenfélő ember leszek, esküszöm.

Sorra szólalnak fel a többi vádlottak is és bűnbocsánatot kérnek.

Ezután az elnök berekeszti a tárgyalást. Ítéletet hétfőn este hirdetnek.

Trafikosok tigyelmebe!

Újra megengedték könyvek, újságok, folyóiratok árusítását a dohánylőzsdékben

Bucuresti, december 7.

Az igazgatóság 132.481. számú rendeletével értesítette az összes trafikosokat, mely szerint a Monopol vezérigazgatósága megengedte, hogy ezentúl a trafikokban is árulhassanak különböző képeslapokat, képes folyóiratokat, továbbá olyan irodalmi könyveket, amelyeket az országban adtak ki. Az intézkedés az érdekelt trafikok tulajdonosainak körében ószinte örömet keltett, mert az eddig fennállott rendelkezés súlyos veszteségeket okozott a trafikosoknak a magatartalmi jellegével ugyanakkor, mikor vi-

szont állandóan nagy raktárt kell tartaniuk a monopol egyéb árucikkeiből. Az új rendelkezés máris életbelépett.

Csökken a gyufafogyasztás

Bucuresti, december 7.

Románia gyufafogyasztása az elmúlt évben 170 millió doboz volt. A svéd trösztel kötött szerződés 250 millió dobozt irányzott elő.

A pénzügyminiszterium legutolsó megállapításai szerint jelenleg még 600 millió lej értékű adó van forgalomban.

FLOREAL-KRÉM

szepítő, májolt, pattanás és más arctisztítálságok ellen. — Szépit üdít, fiatalít. — 1 tégey ára 40 lei. — Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szélküldés

Meg akarta fojtítani bűnárását a vizsgálóbíró előtt a szülőgyilkos bucurestii diák

A fegyőrök mentették meg szorult helyzetéből Balanescu, a gyilkos barátját

Bucuresti, december 7.

A fővárosi kettős szülőgyilkosság felcú a közvélemény még nem tud napirendre térni. A vizsgálóbíró előtt folyó kihallgatások csaknem minden alkalommal újabb és újabb izgalmas részleteket hoznak napvilágra és egyre sötétebb szinben tünteti fel az elvetemült gyilkost. A vizsgálóbíró most újból szembesítette Vasile Constantinescu gyilkos diákot Balanescu Cocoval. A vizsgálóbíró egy mulatság iránt érdeklődött, amelyet Balanescu saját lakásán rendezett és amelyre Constantinescut nem hívta meg. Balanescu a vizsgálóbíró kérdésére a következőképpen válaszolt:

— Hogyan is hívhattam volna meg egy közönséges gyilkost a házamba? ...

Ebben a pillanatban Constantinescu, a kinek kezéről a kihallgatás tartama alatt levették a bilincseket, váratlanul felugrott, Balanescura rontott és elkezdte azt fojtogatni. A fegyőrök azonban idejében közbevetették magukat és megfékezték a gyilkos diákot.

Miután lecsendesült, Constantinescu megrendülve követte meg a vizsgálóbírót:

— Bocsásson meg, hogy nem tudtam uralkodni magamon — mondotta — de csak most győződtem meg róla, hogy ez a semmirekélő, akire életem legnagyobb titkát bízam, gyáva, kétszínű gazember, aki megette pénzem volt barátnőmmel.

További vallomása során Constantinescu elmondotta, hogy Cernautiban, ahová bárátnőjével menekült, egy izben az egyik éjszakai mulatón többekkel összeszolalkozott mert a vendégek egy részének cigarettát füstöt fújt az orruk alá. Verekedés keletkezett és Constantinescut a közbelépő pincérek mentették meg. A gyilkos diák azt vallja, hogy Cernautiba öngyilkossági szándékkal ment és csak Solomon Ada akadályozta meg abban, hogy végezzen magával. Miután Bucurestibe visszatértek, elhatározta, hogy a holttesteket eltemeti. Balanescuval abban állapodtak meg, hogy Baneasan szobát bérelnék, ott gödröt ásának és a meggyilkolt házaspárt ott temetik el. Erre azonban már nem kerülhetett sor.

A világhírű BATA

hó- és sárcipők

lerakata, Str. Nicolae Iorga 2.

Eredeti gvári árak! Állandóan friss áru

Lipót belga király Svájcban

Brüsszel, december 7.

III. Lipót belga király néhány napi tartózkodásra Svájcba érkezett. A király, aki tudvalevőleg szenvedélyes turista, néhány napot a svájci hegyekben tölt.

Négy fokos hidegben a gyorsvonat tengelyéhez kötözve tette meg az utat Budapestig egy oradeai autószerelő

Budapest, december 7.

Érdekes potyautast fogtak el hétfőn reggel a keleti pályaudvaron, az oradea-budapesti gyorsvonat megérkezésénél. Mikor a vonat befutott a pályaudvarra és az utasok kezdtek kiszállni a vagonokból, észrevették hogy az egyik kocsi kerekei közül egy didergő, kopott ruhás fiatalember igyekszik kiszabadulni. A jelenetet észrevette az egyik szolgálatos rendőr is, aki bevárta, míg a fiatalember lekászolódik és amint a kocsi alól előkerült, bekísérte a pályaudvari rendőrszobába. Itt előadta,

hogy Nagy Sándornak hívják, 25 éves, autószerelő, Oradeáról érkezett, még pedig úgy, hogy odakötözte magát a vasúti kocsi tengelyéhez és az utat a hajnali nagyban így tette meg Budapestig.

Előadta, hogy Schwarcz Jenő nevű ba-

rátjával Bucurestibe ment munkát keresni. Itt sikerült is az egyik garázsban elhelyezkedniük, azonban csak rövid ideig maradhattak ott, mert a garázs tulajdonosa meghalt és ők elvesztették állásukat. Két hét után visszaértek Oradeára, ahol rövid ideig dolgoztak, azután itt is elvesztették állásukat. Nagy pár nap előtt nővérétől levelet kapott, hogy édesanyja súlyos beteg fekszik Budapesten, de pénze nem volt, hogy hazautazzon és tegnap arról kapott értesítést, hogy anyja meghalt. Mindenáron haza akart utazni, miután azonban pénzhez nem tudott jutni, éjfél után kiment az episcopiai határállomásra és ott észrevétlenül az egyik Pullmannkocsi alá mászott szíjjal odakötözte magát a kocsi tengelyéhez és ilyen kalandos módon tette meg az utat.

Az autószerelőt a rendőrség az igazoló adatok beszerzéséig őrizetben tartja.

Váratlan fordulat a salontai árverési fronton

Cosma képviselő bejelentette az állam elővásárlási jogát a kutyáni birtokra. Elárverezték báró Montbach László 300 holdas birtokát is

Salonta, december 7.

A salontai árverések frontján hétfő délelőtt döntő fordulat állott be. Amint ismeretes, a kutyáni birtok másodszori elárverezése tárgyában több utóajánlat érkezett be magánosok és a gazda-konzorcium részéről.

Hétfő délelőtt azután megjelent a salontai járásbírószágon Cosma Nerva Traian békéshelyi képviselő beúsi polgármester és az állam nevében bejelentette az elővá-

sárlási jogot az egész kutyáni birtokra.

Cosma Nerva Traian kijelentette, hogy az állam román telepítése céljára akarja megvásárolni a kutyáni birtokot.

Salontán, az árverések városában egyéb ként újabb árverés volt. Báró Montbach László 300 holdas birtokára a cluji Takarékpénztár kért árverést, mert a konverziós részleteket nem fizette be. Az árverésen a 300 holdas birtokot László Andor salardi földbirtokos vette meg 2 és fél millió leierért.

Revolver, söröskancsó, asztalláb egy bécsi sörözőben Két halott öt súlyos sebesült

Bécs, december 7.

Az amerikai véres gangsterbosszakra emlékeztető lövöldözés színhelye volt vasárnap hajnali négy órakor a belvárosi Wollzeilen levő Zipfer söröző. A csatának két halottja és öt súlyos sebesültje van.

A sörözőhelyiségben a hajnali órákban már emelkedett volt a hangulat, amikor erősen illuminált állapotban belépett Franz Pannek ügynök. Megállt az ajtóban és szemügyre vette a helyiségben levő vendégeket. A következő percek eseményei filmszerűen viharzottak. Pannek megpillantotta régi vetélytársát és ellenfelét, Hans Bikan ügynököt, előrántotta revolverét és eisütötte.

Bikan a fején találva holtan összeesett.

A sörözőben vad pánik keletkezett. A vendégek egy része a hátsó kijárat felé menekült, a földön verében fekvő Bikan társasága pedig söröskancsókkal, székekkel, asztallábakkal támadt Franz Pannekre. A részeg ügynök meghátrált támadói elől, azután hátát a falnak vetve, revolverével védekezett: egymásután lőtte ki a fegyver valamennyi töltényét a söröző vendégei felé.

Mire az éjszakai csatazajra és lövöldözésre elősiető rendőrök behatoltak a sörözőbe, Franz Pannek már a földön feküdt és

Hans Bikan társaságának tagjai tombolva ültelgették.

Nagynehezen sikerült az örvongó embereket az eszméletlen fekvő revolverest támasztól eltávolítani és a helyiségben rendet helyreállítani. A söröző vérért padlóján ekkor még öt sebesült feküdt, akiket a mentők vitték el. Mentők szállították a kórházba a lövöldöző ügynököt is, akit Bikan

Betörők, tolvajok vasárnapja Oradeán

Elfogták Makksit, az ismert betörőt

Oradea, dec. 7.

Gruber Emánuel Densusianu utca 19. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen hogy vasárnap este 7 és 8 óra között, amikor nem tartózkodott otthon, ismeretlen tettes az ablakon keresztül bemászott lakásába és 3500 lej készpénzt, valamint több értéktárgyat vitt el.

A Félix-fürdői csendőrség letartóztatta Jurcsák Ferenc betörőt, aki Rontau környékén több fosztogatást követett el. Bekísérték az oradeai rendőrségre.

Makkai Sándor, a közismert kabáttol-

Intelektuelek! Ime miért nem vagytok képesek alkotómunkára

Tudjuk, hogy a szellemi munkát végző emberek olyan életre vannak kényszerítve, amely kizárja a fizikai aktivitást, miáltal a szervezetnek eljuttatott élelmiszerek elégési folyamatában zavarok állnak be. Ezekből az elfogyasztott táplálék csak kis mértékben lesz átváltoztatva és a testben elosztva, úgy hogy nagyobb része hosszabb időn át a gyomorban és bélben marad.

Ebből kifolyólag bágyadság, amit étkezés után mindenki érez az intellektuális élet még állandóbb jellegű lesz és az emésztés egész folyamata alatt tart. Pedig éppen a szellemi munkások azok, akiknek különösen van szükségük arra, hogy munka közben jó hangulatban legyenek.

Azokban van erre a betegségre, — a mely súlyos következményekkel is járhat — egy gyógyszer, ami biztos és felülmúlhatatlan. A "Gastro D." amerikai készítmény olyan tulajdonságokkal bír, amelyek az összes gyomor- és bélbántalmaknál kitűnő eredményeket értek el, amelyek ezeknek, valamint a velük kapcsolatban levő szerveknek normális működését biztosítják.

"Gastro D." kapható az ország összes gyógyszerésztáraitól és drogueriáitól, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerésztárában, Bucuresti Calea Victoriei 124.

kan társasága olyan súlyosan bántalmazott, hogy vasárnap délelőtt sérüléseibe belehalt.

A bécsi hajnali gangsterdráma szereplői ellen megindult az eljárás.

Nő a munkanélküliség Csehszlovákiában

Prága, december 7.

A csehszlovák statisztikai hivatal kimutatása szerint a munkanélküliek száma november havában Csehszlovákiában 70 ezer főre emelkedett.

Veszélyben egy norvég hajó

Marseille, december 7.

A marseillei rádió üzenetet fogott fel a tengerről. Az üzenet szerint egy norvég hajó jelzi, hogy Grand Island közelében nagy veszélyben van.

Javul XI. Pius pápa állapota

Róma, december 7.

XI. Pius pápa állapotában jelentős javulás állt be. A pápa vasárnap délután hosszabb ideig aludt, majd mikor felébredt, jobban érezte magát. A vérkeringés szabályosan működik. A pápa szeretett volna magánkönyvtárába átmenni, azonban az orvosok ezt nem engedték meg.

Időjárás

Csöndes, derült idő. Az ország több részében havazás. A hőmérséklet csökken.

Még nincs döntés az angol alkotmányválság ügyében

Baldwin ma az alsóházban nyilatkozik

Az angol alkotmányjogi krízis hétfőn döntő stádiumba jutott. Szombattól kezdve az események lázas ütemben haladtak. A szombaton tartott minisztertanács végeztével Baldwin miniszterelnök a királyhoz ment, akit a kormány nevében arra szólított fel, hogy döntését mielőbb hozza meg.

Vasárnap Baldwin miniszterelnököt Mary angol anyakirályné fogadta kihallgatáson, majd a kormány tagjai újabb minisztertanácsot tartottak, melynek az volt

a szencziója, hogy azon résztvevő Maughan, a cornwalli hercegség főügyésze is, a ki déli fél 1-kor királyi gépkocsin VIII. Edward királyhoz ment kihallgatásra. Ebből a tényből arra következtettek, hogy a válság megoldást nyert, amit a hétfő délelőtt 10 órakor kezdődő minisztertanács fog ratifikálni.

A legújabb angol eseményekről alábbi tudósításunk számol be:

Nem tartják meg a hétfőre tervezett minisztertanácsot

London, dec. 7.

A hétfői napon meglepetésszerű fordulat állt be az angol válság ügyében, ami azt a reményt kelti, hogy kilátás van a megegyezésre a király és a kormány között. A hétfőre tervezett minisztertanácsot elhalasztották, felhivatalos helyen azon magyarázatot adták, hogy döntés még nem történt.

Baldwin miniszterelnök az alsóház hétfői ülésén nyilatkozatot fog gelölni, hogy eloszláson minden kételyt.

Az angol közvéleményben a kormány által kiadott felhivatalos magyarázat megle-

petést keltett.

A vasárnap esti minisztertanács ideje alatt a miniszterelnöki palota előtt öt hatszáz főnyi tömeg tüntetett a király mellett.

Az angol fascisták tegnap Londonban röpiratot osztogattak, ezzel a felirással:

Kitartunk a király mellett.

London, december 7.

A vasárnap esti minisztertanács olyan értesítéseket szerzett, hogy az uralkodó a kimerült és kővelkezében megbet getett. A hétfőre tervezett minisztertanácsot elhalasztották.

Véres összetűzés csendőrök és ittas földművesek között egy jugoszláviai községi választáson

Belgrád, december 7.

Jugoszláviában vasárnap zajlottak le a községi választások. A kormánypárt mindenütt többséget szerzett. Sztrojavec községben az ittas parasztok késsel támadtak a csendőrökre, akik fegyverüket használták. Egy ember meghalt, többen súlyosan megsebesültek.

Szerdán 300 ezer lejt osztanak ki a derna-tatarusi munkások között

Oradea dec. 7.

Több ízben részletesen foglalkoztunk a derna-tatarusi bérkonfliktusok ügyével. Megírtuk, hogy Clonda munkaügyi inspektor utolsó terminusként hétfőt jelölte meg, ameddig az igazgatóságnak fizetni kell.

Hétfő délelőtt Chis Jenő ügyvéd, a derna-tatarusi fizetek vezérigazgatója megjelent

Clonda munkaügyi inspektor előtt és bejelentette, hogy

szerdán 300 ezer lejt osztanak ki a derna-tatarusi munkások között.

A munkaügyi inspektor közölte, hogy ezt a pénzt csak előlegnek tekintik és az igazgatóságnak záros határidőn belül ki kell egyenlíteniük a munkások egész hátralékos fizetését.

Eden javasolni fogja a Népszövetségben az abessziniai hódítás elismerését

Róma, december 7.

Az olasz csapatok tovább folytatják az abessziniai hódításokat. Tegnap elfoglaltak Arusi tartomány Tigi nevű városát, amely 60 kilométerre van a Lagano tótól.

Londoni hírek szerint a Népszövetség legközelebbi közgyűlésén Eden angol külügyminiszter be fogja jelenteni, hogy semmi emény nincs az abessziniai császárság viszályosítására és az európai egyensúly érde-

A volt négus eladta ezüstjeit

kében javasolni fogja, hogy a nagyhatalmak ismerjék el az abessziniai olasz hódításokat.

Londonban egyébként nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a volt négus kénytelen volt eladni ezüstjei egy részét.

Ujból elhalasztotta a tábla a feleséggyilkos Szabó Márton ügyének tárgyalását

Oradea, december 7.

Szabó Márton süketnéma mechanikus, aki az autóbuszvállalat alkalmazottja volt két évvel ezelőtt fejszecsapásokkal meggyilkolta a feleségét. A süketnéma mechanikus rájött, hogy felesége megcsalja, első dühében fejszét ragadott és agyonverte az asz-

szonyt. A törvényszék 4 és fél évi börtönnre ítélte a feleséggyilkos embert és Szabó feleségét jelentett be az ítélet ellen. A táblán tegnapi tüzték ki tárgyalásra ezt az ügyet, azonban tárgyalásra nem került sor, mert a tárgyalást február 8-ra halasztották.

APROHIRDTÉSEK

Aliando olvasóink használatára e a hirdetés tombo a szevényeset!

POSIA

Figyelem! Borotválás 5, hajvágás 10, kopaszra 8 lei. Női hajvágás 12, bérlet 10 számra 45 lei. Figyelmes, higienikus és gyors kiszolgálás Izsónál, Str. Alexandri 13.

Nem bánja meg és Sorsüldözött jel-igékre levél van a kiadóban. 7304

Legitimabb termi ingeket legolcsóbban árúsít Pfaff Sas passage.

ÁLLÁS

Keresünk Osorheiu és Fugiuba fiatal újságírókat nagy kereseti lehetőséggel kinek üzleti érzéke is van. Jelentkezni a kiadóban.

Fiatal házaspár házmesteri állást keres. Str. 9 No. 49. Seleusi rét. 7280

Kéményseprő segéd jó munkás állást nyerhet. Tatár Sándor Tasnad. 7306

Könyvkötő anuló leány felvétetik Pásztor Ede cég könyvkötészetében. 7037

Prima tűzőnök felvétetnek. Nagyri Testvérek cipőgyára Str. General Berthelot 23. 7305

VÉTEL-ELADÁS

Maradék szövetek öltöny, kosztüm, és téli kabát méretekben, gyapjú georgette és téli mosóru olcsó maradék árban. Ep. 2-vel 27.

Jó állapotban levő használt kerékpár megvételre kerestetik. Mayer János, Episcopia Bihorului vagy a kiadóban. 7175

Irógép látható írásu teljesen jó eladó. Str. Cogalniceanu 2-c. házmesternél. 7240

Cukrászoknak, tortalap, papírtálca, mig non papírok, papír szalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. 7040

Öcska ölmot veszünk bármilyen nagy mennyiségben a legnagyobb napi árban a kiadóhivatalban. 7083

Álló lámpa selyem ernyővel eladó Str. Matei Corvin 10. Salamon. Megtekinthető a délelőtti órákban. 7124

Eladó ház 2-szer 2 szobás 1-szer 1 szobás lakással, villany, víz pince és kert, 180 ezer leiert nagyon sürgősen eladó. Tomane Str. Tache Jonescu 21. telefon 138. 7301

Flor, selyem, taffet és kreppe papírok a legnagyobb választékban Pásztor papírkereskedésében. 7078

Háromhónapos selyem pincsik és új rózsaszín georgett estélyi ruha eladók. Strada Petru Rares 9. 7307

Makulatura újságpapír kapható a Pásztor Ede cég papíráruházában. 7086

KÜLÖNFÉLE

Elvesztett fekete göndörszörű spic kuty. Nyomravezető 300 lej jutalmat kap. Dr Hegedüs, Str. Vasile Lucau 15. 7279

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN,
ORADEA.
Telefon: 380.

"MAGYARSAQ"
1936 decem. 8. oldal.